

संपादकीय

महासत्तांच्या स्पर्धेत जगाचे भवितव्य

एकविसाव्या शतकातील जागतिक राजकारणाचे केंद्र आता स्पष्टपणे दोन महासत्तांभोवती फिरताना दिसते, त्या महासत्ता आहेत, अमेरिका आणि चीन. एकीकडे आर्थिक, तांत्रिक आणि लष्करी महासत्ता म्हणून अमेरिकेचे वर्चस्व आहे ; तर दुसरीकडे वेगाने उभारी घेत असलेला चीन आहे. या दोन शक्तीमधील संबंधांवर आज जगातील अर्थव्यवस्था, व्यापार, ऊर्जा, सुरक्षा आणि तंत्रज्ञानाचे भविष्य अवलंबून आहे. त्यामुळेच बीजिंगमध्ये झालेली चीनचे राष्ट्राध्यक्ष शी जिनपिंग आणि अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांची भेट ही केवळ द्विपक्षीय बैठक नव्हती; ती जगाच्या भविष्याचा दिशादर्शक ठरू शकणारी घटना होती. प्रतिसपर्धी नव्हे, भागीदार बना, असे आवाहन शी जिनपिंग यांनी ट्रम्प यांना करताना केले. हे वाक्य ऐकायला साधे असले, तरी त्यामागे बदलत्या जागतिक समीकरणांचे गंभीर वास्तव दडलेले आहे. कारण अमेरिका-चीन संघर्ष हा आता केवळ व्यापारपुरता मर्यादित राहिलेला नाही; तो तैवान, इंडो-पॅसिफिक, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, ऊर्जा पुरवठा, डिजिटल नियंत्रण आणि लष्करी वर्चस्वाच्या पातळीवर पोहोचला आहे.

गेल्या काही वर्षांत अमेरिका आणि चीन यांच्यातील ट्रेड वॉरने संपूर्ण जगाला हादरवून सोडले. अमेरिकेने चीनवर आयात शुल्क वाढवले, तर चीननेही प्रत्युत्तरदाखल निबंध लादले. परिणामी जागतिक पुरवठा साखळी विस्कळीत झाली, उत्पादन खर्च वाढला आणि विकासनशील देशांच्या अर्थव्यवस्थांवर मोठा परिणाम झाला. कोविडनंतर जग सावरत असतानाच रशिया-युक्रेन युद्ध, पश्चिम आशियातील संघर्ष आणि ऊर्जा संकट यामुळे जागतिक अर्थव्यवस्था आधीच अस्थिर आहे. अशा परिस्थितीत अमेरिका-चीन संघर्ष अधिक तीव्र झाला, तर त्याचे परिणाम संपूर्ण मानवजातीला भोगावे लागू शकतात. शी जिनपिंग यांनी व्यापार युद्धात कोणीही जिंकत नाही, हे सांगताना अप्रत्यक्षपणे अमेरिकेला इशारा दिला आहे. चीनला आता जगातील उत्पादन केंद्र म्हणून ओळखले जाते. अमेरिकेच्या अनेक मोठ्या कंपन्या चीनच्या बाजारपेठेवर अवलंबून आहेत. त्यामुळे संघर्षाचा फटका अमेरिकेलाही बसतो. याच कारणामुळे ट्रम्प यांच्यासोबत पब्लिडिआ, टेस्ला, अपेल आणि बॉइंगसारख्या कंपन्यांचे प्रमुख उद्योगांतील चीन दौऱ्यावर उपस्थित होते. हे दृश्यच जागतिक अर्थव्यवस्थेची वस्तुस्थिती सांगणारे आहे. राजकीय संघर्ष असला, तरी आर्थिक परस्परावलंबित्व टाळणे अशक्य झाले आहे.

विशेष म्हणजे बॉइंग विमान खरेदीचा संभाव्य प्रचंड करार आणि अमेरिकन गोमांस आयातीला चीनने पुन्हा दिलेली परवानगी ही केवळ व्यापाराची पावले नाहीत; ती परस्पर संवादाचे दरवाजे उघडे ठेवण्याची रणनीती आहे. जगातील दोन महासत्ता पूर्णतः टुटल्या, तर जागतिक अर्थव्यवस्थेचे संतुलन ढासळेल, याची जाणीव दोन्ही बाजूंना आहे. परंतु या सकारात्मक संकेतांमागे गंभीर तणावाचे सावटही तितकेच गडद आहे. तैवानचा मुद्दा हा अमेरिका-चीन संबंधांमधील सर्वांत मोठा दारूणोद्भव्याचा दिगारा (स्फोटक परिस्थिती) ठरू शकतो. चीन तैवानला स्वतःचा भाग मानतो, तर अमेरिका अप्रत्यक्षपणे तैवानच्या संरक्षणासाठी उभे राहते. इंडो-पॅसिफिकमध्ये वाढणाऱ्या चीनच्या लष्करी हालचालींमुळे अमेरिका, जपान, ऑस्ट्रेलिया आणि भारत यांच्यातील धोरणात्मक सहकार्य अधिक मजबूत होत आहे. त्यामुळे आशियातील सामरिक स्पर्धा अधिक तीव्र झाली आहे. याचवेळी इराण-अमेरिका तणावाने जगाला नव्या युद्धाच्या उंबरठ्यावर आणून ठेवले आहे. ट्रम्प यांनी इराणला दिलेल्या धमक्या आणि अमेरिकेच्या लष्करी हालचाली पाहता पश्चिम आशियात पुन्हा मोठा संघर्ष भडकण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. जर अमेरिका आणि इराण यांच्यात युद्ध झाले, तर त्याचा थेट परिणाम तेलाच्या किमतींवर होईल. होम्लुंझ सामुद्रधुनीतून जगातील मोठ्या प्रमाणावर तेल पुरवठा होतो. हा मार्ग अस्थिर झाला, तर जागतिक ऊर्जा बाजार कोलमडू शकतो.

याहूनही चिंताजनक बाब म्हणजे आता युद्धाची व्याख्या बदलत आहे. पूर्वी युद्ध म्हणजे रणाड्डे, क्षेपणास्त्रे आणि सैनिक असे चित्र होते; आता डिजिटल पायाभूत सुविधा हेही युद्धाचे प्रमुख शस्त्र बनले आहे. सयुद्धाखालील इंटरनेट केबलसद्वारे निबंध मिळवण्याचा किंवा त्यांना लक्ष्य करणाऱ्या धोका वाढत आहे. जगातील ९५ टक्क्यांहून अधिक आंतरराष्ट्रीय डेटा या अंडरसी केबलसद्वारे वाहते. बँकिंग व्यवहार, शोरअर बाजार, ऑनलाइन पेमेंट, लष्करी संवादा आणि डिजिटल अर्थव्यवस्था यांचे अस्तित्व या केबलसवर अवलंबून आहे. जर या केबलसवर यद्धे झाले, तर जग काही तासांत डिजिटल अराजकतेत ढकलले जाऊ शकते. यामुळेच अमेरिका-चीन संघर्ष हे आता केवळ दोन देशांपर्यंत मर्यादित राहिलेले नाहीत; ते जागतिक व्यवस्थेच्या स्वीयांशी जोडले गेले आहेत. या संघर्षांत भारतासारख्या देशांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची ठरणार आहे. भारत एका बाजूला अमेरिकेसोबत धोरणात्मक भागीदारी मजबूत करत आहे, तर दुसऱ्या बाजूला चीनसोबतचे आर्थिक संबंध पूर्णपणे तोडू शकत नाही. युद्धसंबंधी स्पर्धा अपरिहार्य आहे; पण ती संघर्षांत रूपांतरित झाली, तर त्याचा फटका सर्वसामान्य नागरिकांचाच बसणार आहे. मेट्रो-डिझेल दरवाढ, महागाई, पुरवठा संकट, बेरोजगारी आणि डिजिटल अस्थिरता यांचे परिणाम थेट जनतेपर्यंत पोहोचतात. त्यामुळे जागतिक राजकारणातील प्रत्येक हालचालीकडे सामान्य माणसांमधी श्रमदाने पाहण्याची गरज आहे.

शी जिनपिंग यांचे भागीदार बना हे आवाहन केवळ कूटनीतिक वाक्य नाही; ते आजच्या अस्थिर जगासाठी आवश्यक असलेला संदेश आहे. महासत्तांनी संधर्षापेक्षा ही संदर्भाच्या मार्ग साकारता, तरच जग आर्थिक आणि सामरिक स्वीयांकडे जाऊ शकते. अनन्या व्यापार युद्ध, सायबर युद्ध, ऊर्जा संघर्ष आणि प्रादेशिक युद्धांच्या मालिकेतून मानवजातीला नव्या संकटांचा सामना करावा लागू शकतो. इतिहास सांगतो की, महासत्तांमधील अहंकार असलेल्या विनाशाचे कारण ठरला आहे. पहिल्या आणि दुसऱ्या महायुद्धाची बीजेही अशाच स्वरूपी रुजली होती. आजच्या जगात आणविक शस्त्रे, कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि डिजिटल नियंत्रणाच्या युगात युद्धाचे परिणाम अधिक भयंकर असतील. त्यामुळे अमेरिका आणि चीन यांनी केवळ स्वतःच्या हिताचा विचार न करता जागतिक जबाबदारीही स्वीकारली पाहिजे. कारण आजचा प्रश्न फक्त दोन देशांच्या संबंधांचा नाही; तो संपूर्ण जगाच्या भविष्याचा आहे.

कोयना जलविद्युत प्रकल्पाचे ६४ वर्षांचे योगदान

महाराष्ट्राच्या औद्योगिक, कृषी आणि सामाजिक विकासाच्या इतिहासात काही प्रकल्प हे केवळ विकासकामे राहिले नाहीत, तर ते राज्याच्या प्रगतीचे प्रतीक बनतात. सातारा जिल्ह्यातील कोयना जलविद्युत प्रकल्प हा त्यापैकीच एक होय. राज्याच्या ऊर्जा क्षेत्राला क्रम आधार देणाऱ्या या प्रकल्पाला नुकतीच ६४ वर्षे पूर्ण झाली आहेत. दि. १६ मे १९६२ रोजी पोफळी येथे पहिल्या टप्प्यातून वीज निर्मिती सुरु झाली आणि तेव्हापासून कोयना प्रकल्प महाराष्ट्राच्या प्रगतीचा अखंड प्रेरस्तंभ ठरला आहे.

आज महाराष्ट्राच्या ऊर्जा सुरक्षेचा विचार केला, तर कोयना प्रकल्पाचे नाव अग्रक्रमाने घ्यावे लागते. कारण हा प्रकल्प केवळ वीज निर्मिती करणारा नाही, तर राज्याच्या औद्योगिक विकासाला गती देणारा, शेतीला, शैलीला वगैरे देणारा आणि ग्रामीण भागात प्रकाश पोहोचवणारा महत्त्वाचा आधारस्तंभ आहे. महाराष्ट्राची जीवनवाहिनी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या कोयना नदीवर (ता. पाटण जि. सातारा) उभारलेला हा प्रकल्प भारतीय अभियंत्यांच्या दूरदृष्टीचा आणि तांत्रिक कौशल्याचा अद्भुत नमुना मानला जातो. महाबळेश्वरच्या डोंगरांमधून उगम पावणाऱ्या कोयना नदीवर उभारण्यात आलेले कोयना धरण हे अभियांत्रिकी कौशल्याचे प्रतीक आहे. १०३ मीटर उंच आणि ८०७ मीटर लांबीच्या या भव्य धरणामुळे निर्माण झालेला शिवसागर जलाशय हा महाराष्ट्रातील सर्वांत महत्त्वाच्या जलस्रोतांपैकी एक आहे. १९५३ मध्ये या प्रकल्पाला मंजुरी मिळाली आणि १९ जानेवारी १९५४ रोजी तत्कालीन नेते मोरारजी देसाई

यांच्या हस्ते भूमिपूजन झाले. त्यानंतर सुरु झालेला विकासचा प्रवास आजही अखंड सुरु आहे.

कोयना प्रकल्पची एकूण स्थापित क्षमता १९६० मेगावॉट इतकी आहे. हा प्रकल्प चार टप्प्यांत विकसित करण्यात आला असून, पोफळी, अलोर, कोळकेवाडी आणि धरण पायथा वीजगृह या माध्यमांतून वीज निर्मिती केली जाते. विशेष म्हणजे, मागाणीच्या उच्च वेळेत जवळपास २९५८ मेगावॉटपर्यंत वीज निर्मिती करण्याची क्षमता या संपूर्ण प्रणालीमध्ये आहे. त्यामुळे महाराष्ट्राच्या वीज ग्रीडमध्ये कोयना प्रकल्पाला अत्यंत महत्त्वाचे स्थान प्राप्त झाले आहे. या प्रकल्पचे सर्वांत मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे पश्चिम घाटातील नैसर्गिक उंचीचा केलेला प्रभावी वापर. सहाद्रीच्या डोंगरांमधून पाण्याला मिळणारा प्रचंड दाब वापरून भूमिगत वीजगृहांमध्ये वीजनिर्मिती केली जाते. आजही सहाद्री परतारागांच्या पोटात ३०० मीटर खोलीवर कार्यरत असलेली वीज केंद्रे पाहिली, तर भारतीय अभियंत्यांच्या कल्पकतेचे कौतुक वाटण्याशिवाय राहत नाही.

कोयना प्रकल्पाला पहिल्या आणि दुसऱ्या टप्प्यांमधून सुरुवातीला ६००

श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळ स्वामी भक्तांचे अश्रयस्थान

स्वामींचे भक्त संपूर्ण भारतभरतून अक्षरकोट येथे दर्शनासाठी येतात. काळाकूप भक्त मंडळींच्या संख्येत दिवसेंदिवस वाढ होत आहे. १९८८ पासून आज पर्यंत स्वामी समर्थांच्या अन्नछत्र मंडळात अनेक वैशिष्ट्यपूर्ण बदल घडले आहेत. पण या सर्व भक्तमंडळांना अन्नापेक्षा सर्वात पूर्ण शंकर प्राण वळणे, ज्ञान वैद्यय सिध्दर्थ मिशन देहीच पार्वती या श्लोकाची प्रचिती अनुरूपीच्या रूपात देत, स्वामींच्या कृपा प्रवाहाचा लाभ मिळवून देला आणि अनदानाच्या या महाबळखेचा पाया रचला तो श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळ न्यासाकडून. १९८८ पासून अतिशय पुण्याचं पण तेवढचं आव्हानात्मक व अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत हे काम अक्षरकोट संस्थानाच्या राजवण्याचा वारसा लाभलेले संस्थापक अध्यक्ष सन्मा. श्री जन्मेजयराजे विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि कार्यकारी अध्यक्ष सन्मा. श्री. अमोलराजे जन्मेजयराजे भोसले यांच्या कुशल नेतृत्वाखाली श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाच्या माध्यमातून अखिलपणे सुरु आहे.

श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळ न्यासाच्या या स्वामी कार्यरत ठरलेल्या हा एक अक्षिप्रेक्ष.... वास्तविक, अक्षरकोट संस्थानाच्या भोसले घराण्यावर श्री स्वामी समर्थ महाराजांची खास मर्जी होती आणि असीम कृपा होती. श्री स्वामी समर्थाने विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांच्या दुसरे हे गादीवर होते ते निस्सीम स्वामीभक्त होते. स्वामी भक्तीची परंपरा नंतरच्या काळात राजवण्यात रुजत गेली आणि या राजवण्याचा वारसा लाभलेले सन्मा. श्री जन्मेजयराजे विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांचे कर्तवी श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाची स्थापना करून परगावच्या स्वामी भक्तांसाठी अनदान हे सर्वेश्ठीय ठेवून स्वामी कार्य श्री स्वामी समर्थानी सुरु केले. स्वामी सेवेचा व्यास आणि अक्षरकोट येथे येणाऱ्या भाविकांची सोय व्हावी या उद्देशाने, मुल्यवर्णिमाच्या शुभमूर्तारंभ सन १९८८ मध्ये सन्मार्गानी दिने. संघटितीत विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांनी श्री वद्वुक्ष स्वामी महाराज दत्तानंथचे प. पू. श्री. मोहन पुजारी आणि आपल्या इतर सहकाऱ्यांच्या सहयोगाने, अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत या धर्मापेक्ष न्यासाची मुकुमिडे रोवली. अन्नछत्राच्या उभारणी कडे संस्थापक अध्यक्ष सन्मा. श्री जन्मेजयराजे विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांनी आपल्या स्वस्वकार्येकर प्रथमतः ३ किलो तांदळाचा प्रसाद स्वामींना महानैवेद्य म्हणून दाखवला. भाविकांना महत्प्रसाद दिला आणि अन्नछत्र मंडळाची खऱ्या अर्थाने सुरुवात झाली. या धर्मापेक्ष संस्थेचे रजिस्ट्रेशन (नोंदणी) झाल्यानंतर, सार्वजनिक धर्मादाय न्यास अस्तित्वात आले.

कल्यात आलेली आहे. २००० भक्त निवासात यांथू शकतील इतकी क्षमता आहे. यात्री भूयान या इमारतीत नॉन एसी सुट आणि एसी सुट तसेच डीलसक एसी सुटस आहेत. सदा इमारतीत सुमारे ५०० भक्त निवास करू शकतील इतकी क्षमता. आहे गणेश मंदिर यात्री थांबा या इमारतीत एकूण बारा एसी सुट असून सुमारे ५० भक्त निवास करू शकतील इतकी क्षमता आहे. अतिथी निवास ही इमारत सुदा १५५५ येथे सुदा ५० भक्त विश्रांतीस राहू शकतील इतकी क्षमता आहे त्याप्रमाणे स्वार्तक पदंग व्यवस्था सुरु असून याची क्षमता ६१ इतकी आहे या सर्व इमारतीत लिफ्ट वगैरा कार्यरत असून अग्निशमन वगैरा प्रसदा बसविलेली आहे. संघटितीत अन्नछत्र मंडळाच्या परिसरात सुदा आणि भव्य असे ८ एकरातील वाहनतळ, वाहनतळ थोडे तसेच २१० के.वी. क्षमतेचा सोलर प्रकल्प कार्यरत आहे. अन्नछत्रामध्ये संस्थापक अध्यक्ष सन्मा. श्री जन्मेजयराजे विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांनी स्वतः पुढाकार घेऊन सांगली व उमम कलाकुसर केलेला असा स्वामींचा रथ केला असून हा रथ प्रतिवर्षी श्री स्वामी समर्थ पुण्यतिथी वेळेस ७ दिवस पहाटे वेळी शहरातून नगर प्रदक्षिणस निघत असतो.

भोसले घराण्याशी असलेले जुना कृष्णनुबंध जपत वापरत, गानसम्राज्ञी, आदर्शणी लतादीदी मोशकर यानी त्यांच्या माहेरचे सख्खेही दोन वाहने भेट म्हणून देऊ केलेली आहेत. न्यासाने मंडळाच्या परिसरामध्ये ती वाहने जतन करून ठेवलेली आपल्याला पाहायला मिळतात.

महाराष्ट्राची संस्कृती आणि इतिहास दर्शन घडवणारे शिव चरित्र, धातुशिल्प प्रदर्शन भक्तांना पाहण्यासाठी उभारण्यात आले आहे. भारतल गानसम्राज्ञी आदर्शणी लतादीदी मोशकर यांचेही मार्गदर्शन वेळेवेळी या न्यासास लाभलेले आहे. गर्डकिल्ले सुधी ही त्यांच्याच संकल्पनेतून साकारण्यात आली आहे. अतिथी निवासासह स्वामींची महती भक्तांना कळवण्यासाठी श्री स्वामी समर्थ जीवन चरित्र भिती शिल्प साकारण्यात आले आहे.

अतिशय निर्गमरम्य वातावरणात सुशोभित आणि हिरवळीने भरलेल्या या आवारात श्री स्वामी समर्थ वाटिका व बालोद्यान सर्वचंच लक्ष वेधून घेतात. न्यासाचे प्रमुख वैशिष्ट्य म्हणजे प्रतिवर्षी भव्य प्रमाणेत आयोजित होणारे गणेशोत्सव. या उत्सवात सार्वकालिक कार्ये करता येतात. या १० दिवसीय धर्मनिरंतेर आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम महाराष्ट्रमधील दिग्गज प्रवचन-कर्मिणकर, गायककलाकर आपली सेवा स्वामींच्या करीत रूज करतात. त्याचप्रमाणे १९८८ पासून स्वामी दर्शनास, उत्सवास व कार्यक्रमाला निमित्त अन्नछत्रामध्ये वेळेवेळी सदिच्छ भेट देऊन व मार्गदर्शन करणाऱ्या दिग्गज मंडळी, मान्यवर व सन्मा. देणीदार यांनी न्यासाचे कार्यबद्दल समाधान व्यक्त केले आहे.

श्री स्वामी समर्थ महाराजांच्या भक्तीचा प्रचार आणि प्रचार करण्याच्या उद्देशाने, प्रतिवर्षी श्री स्वामी समर्थ पातळी परकुर परिष्कार काढण्यात येते. पश्चिम महाराष्ट्र, विदर्भ, मराठवाडा, खानदेश, कोकण, गोवा, कर्नाटक या राज्यातील स्वामी भक्तांना या माध्यमातून स्वामींच्या दर्शनाचा लाभ अन्नछत्र मंडळाच्या वतीने देण्यात येतो. सन १९९८ पासून ही प्रत्येकी परिष्कार अखंडितपणे सुरु आहे.अनदानाच्या या पवित्र कार्येबाबतच, श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळ न्यासाच्यावतीने अनेक सामाजिक कार्यांना हातभार लावला गेला आहे आणि या माध्यमातून लोकभियुध अशा कामांना, कयमच प्राधान्य दिले जाते. त्या समाजोपयोगी कार्यांचा हा आढावा... १९९३ च्या किल्लारीच्या महाविद्याशकरी भुक्तांच्या वेळेस या न्यासाने सलगा एक महिना दाराब ट्रक भरून अनवाटय केलेले आहे.

सामाजिक बांधिलकीचे भान ठेवत या न्यासाने अक्षरकोट शहर विकास कार्यासाठी मोठे योगदान दिले आहे. स्वामालकीच्या जमिनीपैकी ४ १/२ एकर जगा मुस्लीम कब्रतानाला, ३ एकर जगा लिंगायत स्मशानभूमीसाठी आणि ११/२ एकर जगा बाह्यवळण रस्त्यास तसेच भक्तांच्या सोयीसाठी सुलभ शौचालयाकरीता मुस्लिम कब्रतानाजवळ स्वामालकीची जगा नगरपालिकेसाठी देऊ केले आहे. २०१९ मध्ये उद्भवलेल्या तीव्र पाणीटंचाई आणि दुष्काळजन्य परिस्थितीमध्ये अन्नछत्र मंडळाच्या वतीने, गळोणी येथील स्व-मालकीच्या विहिरीतून पांढरा लॉन्ड्रिंगपाणी आणून सलगा बारा महिने दररोज १२ लाख ५० हजार लिटर पाणी अक्षरकोट नगर परिषदेक देण्यात आले.

हे न्यास भ्रंशकृष्य, कळीकष्यत, पूरूप्रताना तातडीने मदतीला हात पुढे करते तसेच गाव व गावजंतीना शैक्षणिक व वैद्यकीय मदत करते. ऑगस्ट २०१९ ला कोल्हापूर व सांगली तसेच डिसेंबर २०२१ ला चिपळूण येथील पुस्तकताना तातडीने जीवनावश्यक वस्तू व अन्र्धान्य शिधा वाटप करून, आपलं योगदान दिले आहे. सर्व सण, उत्सव व इत्थेकषम क्युटीस कर्यंत असणारे सर्व साध्यकिये सामाजिक बांधिलकीचे भान ठेवत या न्यासाने अक्षरकोट शहर विकास कार्यासाठी मोठे योगदान दिले आहे. स्वामालकीच्या जमिनीपैकी ४ १/२ एकर जगा मुस्लीम कब्रतानाला, ३ एकर जगा लिंगायत स्मशानभूमीसाठी आणि ११/२ एकर जगा बाह्यवळण रस्त्यास तसेच भक्तांच्या सोयीसाठी सुलभ शौचालयाकरीता मुस्लिम कब्रतानाजवळ स्वामालकीची जगा नगरपालिकेसाठी देऊ केले आहे. २०१९ मध्ये उद्भवलेल्या तीव्र पाणीटंचाई आणि दुष्काळजन्य परिस्थितीमध्ये अन्नछत्र मंडळाच्या वतीने, गळोणी येथील स्व-मालकीच्या विहिरीतून पांढरा लॉन्ड्रिंगपाणी आणून सलगा बारा महिने दररोज १२ लाख ५० हजार लिटर पाणी अक्षरकोट नगर परिषदेक देण्यात आले.

हे न्यास भ्रंशकृष्य, कळीकष्यत, पूरूप्रताना तातडीने मदतीला हात पुढे करते तसेच गाव व गावजंतीना शैक्षणिक व वैद्यकीय मदत करते. ऑगस्ट २०१९ ला कोल्हापूर व सांगली तसेच डिसेंबर २०२१ ला चिपळूण येथील पुस्तकताना तातडीने जीवनावश्यक वस्तू व अन्र्धान्य शिधा वाटप करून, आपलं योगदान दिले आहे. सर्व सण, उत्सव व इत्थेकषम क्युटीस कर्यंत असणारे सर्व साध्यकिये

कर्मचारी व पोलीस बांधवांच्या भोजनाची व्यवस्था सुद्धा न्यासाकडून केली जाते. पॅलिओ लसीकरणचे वेळेस शहरातील कार्यरत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना भोजन व्यवस्था केली जाते. शासनाचे विविध उपक्रमस हे न्यास स्वतोनीरी सहकार्य करते.

राज्य परिवहन मंडळाच्या बाहेर गावाहून मुक्कमी येणाऱ्या सुमारे ४० ते ४८ बसेसच्या चालक व वाहकंना सुद्धा अद्ययावत असे विश्रांती कक्ष व वाहनतळ न्यासाकडून या परिसरामध्ये उपलब्ध करून दिलेले आहे. आतापर्यंत प्रति महिन्याच्या पौर्णिमा व मंडळास साजरा केल्या जाणाऱ्या वेळेकडेला उरवा प्रथमी २०१४ पासून सुमारे २०,००० पेक्षाही जास्त रास्तदात्यांकडून रत्न संकलन केले आणि अर्थाने रत्नदानाची चळवळ अक्षरकोट तालुक्यात रुजविली आहे. भक्त निवास भक्तांसाठी अद्ययावत वैद्यकीय सुविधांनी युक्त अँड्युनस सेवा आणि फायर ब्रिगेड ची व्यवस्था उपलब्ध आहे. दिव्यांग व वृद्ध लोकांना अन्नछत्र परिसरात ने आण करण्यासाठी इलेक्ट्रिक बगीचा व व्हीचेअरची सुविधा सुद्धा केली आहे. हे धर्मादाय न्यास शासनाच्या विविध योजना व कार्यक्रमस नेहमी भवित सहकार्य करीत असते. सामाजिक, धार्मिक, शैक्षणिक व आरोग्य विषयक, पर्यावरण विषयक, क्रिडाविषयक व सांस्कृतिक उपक्रम सदैव रबवित असते. तिस्रुणी हाथ्या, ह्रुदबळी, महिला आरोग्य, वृक्ष लावा व जगाव, जल सांठवता अभियान, स्वच्छता अभियान इ. कार्यांच्या माध्यमातून हे न्यास सदैव अग्रसर आहे. वृक्षारोपण आणि त्याचे संवर्धन या महत् कार्यांत सोलापूर-अक्षरकोट रस्त्याच्या दुर्गम, वडवी डांबी उघडू त्याचे जतन आणि संवर्धन करण्यात आले आहे. शहरातील चौकचे सुशोभीकरण केले आहे. फ्लोर्सिंह मैदानवर बसण्यासाठी सुमारे ५० नगर सिमेंट बाकडे बसविलेले असून वृक्षारोपण व संवर्धन करून नगरपालिकेच्या विकास कार्यांत मोठे योगदान देऊ केले आहे. अक्षरकोट शहराच्या विकासासम्ये श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाने मोलाची भूमिका बजावलेली आहे. न्यासाच्या १९८८ पासून अखिल संसुद्धी प्रकल्प शहरातील व लगतच्या भागातील लोकांना प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे रोजगार उपलब्ध झालेला आहे. अन्नछत्राच्या चौकट पोलीस चौकी, तहसील कार्यालय आणि ग्रामीण रुग्णालय, या ठिकाणी कायमस्वरुपी युद्ध पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे. कॅरोना कळात सामाजिक जाणिवेकून पुणे येथील क्लव्हानाना मे २०२१ मध्ये महत् म्हणून सुमारे ३०० अन्नधान्य किटचे वाटप केले आहे. याच दरम्यान, अक्षरकोट येथील प्रकल्प भागात तसेच सोलापूर येथील गरजवंताना १२०० अन्नधान्य किट वाटप करण्यात आले. कोविडच्या आणि लॉकडाऊन च्या काळात, अक्षरकोट शहरामध्ये दररोज सुमारे १००० पॅक लांब लोकांना तिन महिने जेवण वाटप केले. एकूण ५२ दिवसात ५१,५०० लोकांना अनवाटय केले आहे. शहरात व ग्रामीण भागात सॅनिटायझर की फ्रवाणी वेळेवेळी केली. यात्रीनिवास या निवासी इमारतीमध्ये शासनाचे कोविड सेंटर सुरु केले. तेथील पॉलिटेड्रिड रुग्णाला रोरोज चहा, नाच, नाच वेळेचे जेवण देण्याचे कार्य केले आहे. कोव्हिड सेंटरला थ्यांत्रिक शाखासम्ये मागाणीनुसार ४० बेड, ५० गाद्या, ५० उशा व बेडशिडस देत व्यवस्था करण्यात आले असून हॉस्पिटल पुणे येथे व्हेटिलर देऊ केले आहे.

यन गर्भसूत पुन्यते रमते तत देवता, या उक्तीला सार्वक कर्त, खी शक्ती आहे अद व्यक्त करण्यासाठी हिक्काणी महिला बहुउद्देशीय संस्थेच्या माध्यमातून हे न्यास उल्लेखनीय कार्य करीत आहे. हिक्काणी महिला बहुउद्देशीय संस्था ही स्वामी समर्थानी सहयोगी संस्था असून, ही संस्था सामाजिक बांधिलकी जपत आरोग्य शिबिरे, रत्नदान शिबिरे, वृक्षारोपण, नवरात्री मध्ये तुळजाभवानी मंदिर हजारी महिलांसमवेत नुकुंमअर्चना, गणेशोत्सवात हजारी महिलांसमवेत गणेश अर्धवर्षिष पण्ड इ. उपक्रम रबवित सखी महिलांसमोरे एक आदर्श निर्माण केला आहे. या संस्थेच्या अद्यक्षी मा.सो. अलकावार्डे जन्मेजयराजे भोसले ह्या असून संस्थापक सलिया मा.सो. अर्निताराजे अमोलराजे भोसले ह्या आहेत.न्यासाचे संस्थापक अध्यक्ष सन्मा. श्री जन्मेजयराजे विजयसिंहाजे भोसले महाराज यांच्या मार्गदर्शनाखाली स्तःवर्षी २०२१ पासून 'समर्थ महाप्रसाद सेवा' सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेअंतर्गत, अक्षरकोट शहरातील दोन वेळेच्या जेवणाची भ्रंति असलेल्या जवळपास २६० गरीब, गरजवंत व निराधार लोकांना दैनंदिन दोन वेळेचे जेवण, डब्यातून घरघोच करण्याचे कार्य, स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळामार्फत करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे हे न्यास गेली दोन वर्षांपासून अक्षरकोट तालुक्यातील कुस्तीगीराना दुमहा बदाम, काजू, आळूंबडे, खारीक, साजूक तूट इ.पैतवाना खुवाकचे सुमारे ८६ कुस्तीगीराना वाटप करीत आहे.

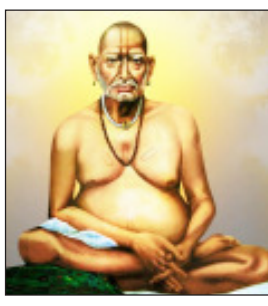
२०२१ मध्ये अन्नछत्रात अद्यक्षांचे कार्यालयाणात वद्वुक्षाखाली असलेल्या जुन्या वृत्त मंदिराची काळ्या पाषाणात उभारणी केली असून आतील सुंदर व देखणी दत्तमूर्ती जगयगृह आणून स्थापित केली आहे. अन्नछत्राच्या फुंस सखे वांकिजवळ, कुलवर्णिमीनी ती तुळजाभवानी मातेच्या काळ्या पाषाणाच्या मंदिराचे बांधकाम केले असून प्रति तुळजाभवानी मंदिर उभारण्यात आले आहे. २०२४ पासून भक्तांना दर्शनासाठी उपलब्ध झाले आहे. अक्टोबर २०२३ पासून सोलापूरच्या बी.सी. गर्ल हॉस्टेल मधील अनथ १५० मुलींच्या भोजनासाठी दुमहा अन्र्धान्य व खाद्यतेल वाटप केला जातो. जानेवारी २०२४ पासून तालुक्यातील कुस्तीगीराना दुमहा तूट, खारीक, नाच, आळूंबडे इत्यादींचे खुवाक वाटप सुरु केले आहे.

सामाजिक बांधिलकीची जपत अन्नछत्र मंडळाने अक्षरकोट येथील मराठा मंदिर, मुंबई १३७ वर्षे जुने असलेल्या श्री शाहाजी हायस्कूल मधील सर्व वॉर खोल्यांचे व छात्राचे नुतनीकरण केले आहे. त्याचप्रमाणे जट येथील रामाय व विद्यामंदिर येथे न्यासाचे वतीने ५ संधणक संघ देण्यात आले आहेत. तसेच रत्नगिरी येथील मराठा मंदिर विद्यावर्धिनी यांचे अ. के. देसाई हायस्कूल व ग्लोबल

मेगावॉट वीज निर्मिती करण्यात आली. त्यावेळी महाराष्ट्रात वाढत्या औद्योगिकीकरणामुळे विजेची मागणी वेगाने वाढत होती. मुंबई, पुणे, कोल्हापूर, सांगलीसारख्या औद्योगिक शहरांना सातत्याने वीजपुरवठा करणे ही मोठी गरज बनली होती. त्या पार्श्वभूमीवर कोयना प्रकल्पाने राज्याच्या विकासाला मोठा हातभार लावला. त्यानंतर उभारण्यात आलेल्या तिसऱ्या टप्प्यात कोळकेवाडी धरणामुळे माध्यमातून अतिरिक्त जलदाबचा वापर करून ३२० मेगावॉट वीज निर्मिती सुरु झाली. यामुळे उपलब्ध जलस्रोतांचा अधिक परिणामकारक वापर करण्याचा आदर्श निर्माण झाला. पुढे १९८० च्या दशकात वाढत्या वीज मागणीमुळे चौथा टप्पा उभारण्यात आला. हा टप्पा कोयना प्रकल्पाचा सर्वांत महत्त्वाचा आणि आधुनिक भाग मानला जातो.

चौथा टप्प्यात लेक टॉपिंगसारख्या घाडसी आणि अत्याधुनिक प्रयोग करण्यात आला. आशियातील अशा प्रकारचा हा पहिलाच प्रयोग होता. सहाद्रीच्या डोंगररांगांच्या खोल भागात जलाशयाच्या तळाशी छिद्र पाडून पाणी थेट वीजगृहाकडे वळविल्यात आले. या माध्यमातून १००० मेगावॉट वीज निर्मितीची क्षमता निर्माण झाली. या टप्प्यामुळे उन्हाळ्यातील भारनियमनाचा प्रश्न मोठ्या प्रमाणात कमी झाला आणि महाराष्ट्राच्या ऊर्जा व्यवस्थेला स्थैर्य प्राप्त झाले. कोयना प्रकल्पाचे आणखी एक महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे ही

श्री स्वामी समर्थ

श्री स्वामी समर्थ

श्री स्वामी समर्थ

श्री स्वामी समर्थ

मा.आ.सुमनताई पाटील यांनी अक्षरकोटमध्ये पोलीस भरती झालेल्या मुलींचा केला सन्मान

अक्षरकोट /प्रतिनिधी:- तासगाव विधानसभेच्या मा. आमदार सुमनताई पाटील यांनी अक्षरकोट मध्ये येऊन पोलीस भरती झालेल्या मुलींचा सन्मान केला आणि त्यांचा पुष्पांगार करून त्यांना शुभेच्छा दिल्या. स्वामी भक्त तथा माजी नगरसेवक रामचंद्र समाणे यांच्या शिव स्मार्ट चौक येथील काला-गंग निवासस्थान येथे महाराष्ट्र राज्याचे माजी उपमुख्यमंत्री व गृहमंत्री स्व.आर.आर. (अबा) पाटील यांच्या पत्नी माजी आमदार सुमनताई पाटील यांच्या हस्ते पोलीस भरती २०२६ मध्ये कु.अंबिका बरसोडे कु.भायलक्ष्मी बाके, कु. प्रेरणा माने, कु. शिवानी मरगुळे यांचा शाल व फुलपुष्पक देऊन सत्कार करण्यात आला. हे सर्व मुली अक्षरकोट शहर व तालुक्यातील असून ,प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करत ,कष्ट करून यशा संपादन केले आहेत. यामुळे विशेष सत्कार सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते.ते देखील सत्कार हा पोलीस भरती प्रक्रियेत आमूलगूढ बदल केलेले स्व.आर.आर.पाटील यांच्या पत्नी माजी आमदार सुमनताई पाटील यांच्या हस्ते संपन्न झाला.हे आमचे भाग्य असल्याचे सकारणाला उत्तर देताना उभय सत्कार मूर्ती यांनी आपल्या मनोगतातून व्यक्त केले. यावेळी अंजनी तालुकू तासगाव येथील सुवर्ण पाटील ,जुनैलता पाटील, सिता थोरतार, प्रियंका पवार, यांच्यासह ज्योती समाणे छाया मगदूम, कु.गावजी समाणे महाहर्ष जगनाडे बाबुगुण संगम, राजकुमार

सौर ऊर्जा प्रकल्प अद्यापही धूळखात दीड वर्ष उलटूनही प्रकल्प सुरू नसल्याने पालिका प्रशासनावर प्रश्नचिन्ह

महाबळेश्वर/संजय चोरो :-
पर्यावरण संवर्धन व शाश्वत विकासाच्या उद्देशाने राबविण्यात आलेल्या माझी वसुंधरा अभियान ३.० अंतर्गत उभारण्यात आलेला सौर ऊर्जा प्रकल्प आजही धूळ खात पडल्याचा गंभीर आरोप नगरवासीयांकडून केला जात आहे. शासनाच्या महत्वाकांक्षी योजनेअंतर्गत महाबळेश्वर नगरपालिकेला तब्बल दीड कोटी रुपयांचे बक्षीस प्राप्त झाले होते. मात्र या निधीचा योग्य वापर झाला का? असा प्रश्न आता उपस्थित होत आहे.

'माझी वसुंधरा अभियान ३.०' हे अभियान जल, अग्नी, वायू, पृथ्वी आणि आकाश या पंचमहाभूतांवर आधारित असून पर्यावरणप्रकृत उपक्रमांना चालना देणे हा त्यामागील मुख्य उद्देश आहे. याच अभियानाच्या अंतर्गत महाबळेश्वर येथील 'मेलन ओगल डॅम' परिसरात अग्नी या घटकाअंतर्गत सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यात आला. या प्रकल्पासाठी सुमारे ६० लाख

रुपये खर्च करण्यात आल्याची माहिती समोर आली आहे. पालिकेमार्फत या प्रकल्पाचा टेका पुणे येथील 'जी, व्ही, डी, एम्पायर इंडिया' या खाजगी टेकेदार कंपनीला देण्यात आला. मात्र कामाचे पूर्ण देयक अदा होऊन तब्बल दीड वर्ष उलटून गेले असतानाही हा प्रकल्प प्रत्यक्षात कार्यान्वित झालेला नाही. प्रकल्पाच्या ठिकाणी यंत्रणा उभारण्यात आली असली तरी ती वापराअभावी धूळ खात पडल्याचे चित्र पाहायला मिळत आहे.

यामुळे पालिका प्रशासन आणि संबंधित टेकेदार यांच्यात नेमके कोणते हितसंबंध आहेत? असा संतप्त सवाल नगरवासीयांकडून उपस्थित केला जात आहे. शासकीय निधीतून उभारण्यात आलेल्या प्रकल्पाची अशी अवस्था होत असताना प्रशासन आणि लोकप्रतिनिधी मात्र मौन बाळगून असल्याची टीका

नागरिक करत आहेत.

विशेष म्हणजे या प्रकल्पासाठी तयार करण्यात आलेल्या डीपीआर मध्ये (सविस्तर प्रकल्प अहवाल) सूर्यप्रकाशाच्या उपलब्धतेबाबत चुकीची माहिती देण्यात आल्याचा आरोपही समोर येत आहे. जून ते ऑक्टोबर या काळात महाबळेश्वर परिसरात मोठ्या प्रमाणात पाऊस आणि ढगाळ वातावरण असते. असे असतानाही या कालावधीत सर्वाधिक सूर्यकिरण उपलब्ध असल्याचा अहवाल दाखवून शासनाची दिशाभूल का करण्यात आली? असा प्रश्न यानिमित्ताने उपस्थित होत आहे.

जर डीपीआरमध्ये खोटी अथवा दिशाभूल करणारी माहिती सादर करण्यात आली असेल, तर संबंधित प्रशासकीय अधिकार्यांवर चौकशीची कारवाई होणार का? याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. तसेच या संपूर्ण प्रकरणात शासकीय निधीचा

अपव्यवहारात असल्याचा आरोप होत असून, याची सखोल व निष्पक्ष चौकशी करण्याची मागणी आता जोर धरू लागली आहे.

महाबळेश्वर हे राज्यातील महत्त्वाचे पर्यटनस्थळ असून पर्यावरणाच्या दृष्टीने संवेदनशील क्षेत्र मानले जाते. अशा ठिकाणी पर्यावरणप्रकृत प्रकल्पच निष्क्रिय ठरत

असतील तर शासनाच्या योजनांची अंमलबजावणी नेमकी कशी सुरू आहे, यावरच प्रश्नचिन्ह निर्माण होत आहे.

सर्वसामान्य जनतेच्या कराच्या पैश्यातून उभारण्यात आलेल्या प्रकल्पाची ही अवस्था अत्यंत दुर्दैवी आहे. दोषींवर कठोर कारवाई करून निधीचा हिशोब जनतेसमोर मांडला गेला पाहिजे, अशी संतप्त प्रतिक्रिया नगरवासीय व्यक्त करत आहेत.

सातारा पालिकेतील शिस्तभंगावर शिवेंद्रसिंहराजे यांची नाराजी

जनतेच्या कामात अडथळे सहन न करण्याचा इशारा

सातारा/प्रतिनिधी:-

सातारा नगरपालिकेतील अलीकडच्या गदारोळानंतर भाजपमध्ये अंतर्गत हालचालीना वेग आला असून सर्वजनिक बांधकाम मंत्री शिवेंद्रसिंहराजे भोसले यांनी पालिकेतील पदाधिकारी आणि नगरसेवकांची तातडीची बैठक घेत पक्षातील शिस्तभंगावर कठोर नाराजी व्यक्त केली. शहर विकासाच्या मुद्द्यांवर एकत्रितपणे काम करण्याऐवजी वैयक्तिक मतभेद आणि गटबाजी पुढे येत असल्याने त्यांनी संबंधितांना थेट शब्दांत सुनावल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात रंगली आहे.

नगरसेवकांना जबाबदारीची जाणीव करून दिली.

बैठकीत शहरातील रखडलेली विकासकामे, स्वच्छतेच्या तक्रारी, पाणीपुरवठा आणि रस्त्यांच्या कामांचा आढावा घेण्यात आला. नागरिकांना मूलभूत सुविधा देण्यात कोणतीही कुवराई चालणार नाही, असा इशाराही यावेळी देण्यात आला. विशेषतः टेके आणि कामांच्या वाटपारून निर्माण होणाऱ्या वादांवर शिवेंद्रसिंहराजे यांनी नाराजी

व्यक्त केली. पालिकेतील कामे ही दर्जेदार आणि वेळेत पूर्ण झाली पाहिजेत. कामांच्या गुणवत्तेची तडजोड झाली तर संबंधितांवर कारवाई होईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

दरम्यान, साताराच्या आगामी विकास आराखड्याबाबत खासदार उदयराजे भोसले यांच्यासोबत लवकरच सन्मन्च बैठक होणार असल्याची माहितीही त्यांनी दिली. शहरातील पायाभूत सुविधा, वाहतूक व्यवस्था आणि नव्या प्रकल्पांसाठी निधी उपलब्ध करून देण्यावर या बैठकीत चर्चा होणार असल्याचे सांगण्यात आले.

पालिकेतील अंतर्गत संघर्षामुळे भाजपची प्रतिमा मलिन होत असल्याची भावना बैठकीत व्यक्त करण्यात आली. त्यामुळे आगामी काळात पक्षांतर्गत शिस्त आणि सन्मन्च वादव्यवहार भर दिला जाणार असल्याचे संकेत मिळत आहेत. शिवेंद्रसिंहराजेच्या कठोर भूमिकेमुळे पालिकेतील राजकीय वातावरण पुन्हा एकदा ढवळू नियाले असून येत्या काही दिवसांत त्याचे परिणाम दिसण्याची शक्यता व्यक्त होत आहे.

विज वितरणच्या गलथान कारभार

कुसगावमध्ये भरवस्तीत डिपीला भिषण आग; ग्रामस्थांमध्ये संतापाची लाट

वाई/प्रतिनिधी:-

वाई तालुक्याच्या पश्चिम भागात डॉगर दर्यात वसलेले अंदाजे दिड हजार लोकवस्तीचे कुसगाव हे गाव आहे. या गावाच्या भरवस्तीत मध्यभागी गावाला विज पुरवठा करण्यासाठी विज वितरण कंपनीने गेल्या कित्येक वर्षां पूर्वी डिपी बसवलेली आहे. याला आधार म्हणून बसवलेले लोखंडी खांब हे सडलेले आहेत या गावात मोठे वायू वादळ आल्यास हे कुचकमी ठरलेले लोखंडी खांब डिपीसह कुठल्याही क्षणी जमीन दोस्त होऊन कधीच न भरून येणारी मोठी दुर्घटना होऊ शकते. त्यासाठी गावात भिषण दुर्घटना होऊन माणसांचे मुद्दे पडू नयेत म्हणून ग्रामस्थांनी एकत्रीत येवून शेकडो समस्यांच्या सहा्यांचे निवेदन तयार करून

अनेकदा देवुन देखील विज वितरण

कंपनीच्या कुठल्याही अधिकार्यांनी कधीच लक्ष घालून गावच्या सुरक्षेसाठी कधीच प्रयत्न न केल्याने येथील रहिवाशांमध्ये संतापाची लाट उरली आहे.

येथील डिपी मध्ये आज सकाळी आठ वाजण्याच्या सुमारास अचानक शांक्सर्कीट होऊन डिपीतून घुराचे मोठे मोठाले घुराचे लोट बाहेर येत असताना काही तरुणांनी पाहिले आणि क्षणाघात डिपीने पेट घेतला व त्याच्यातून आगीचे लोट बाहेर येवू लागले हे पाहताच तरुणांसह ग्रामस्थांनी पाण्याचा मारा करून आग विवहाली पण आगीने रौद्ररूप धारण केल्याने डिपी जळून खाक झाली. निव्वळ गलथान कारभार मुळे विज

वितरण कंपनीचे हजारो रुपयांचे नुकसान झाले आहे.

इकडे सुर्वे आग ओकत असल्यामुळे प्रचंड उकाडा जाणवत असतानाच घराघरातील विद्युत पुरवठा रामघरोसे कालावधी साठी खंडीत झाल्याने ऐन उन्हाळ्यात ग्रामस्थांचे मोठे हाल होताना दिसत आहेत.या निर्माण झालेल्या गंभीर प्रश्नाकडे वाईच्या कार्यकारी अभियंता कार्यालयातील. वरिष्ठ अधिकारी लक्ष घालून विद्युत पुरवठा सुरळीत चालू करतील का? असा सवाल कुसगाव ग्रामस्थांनी विचारला आहे. नवीन डिपी बसवताना भरवस्तीत बसवू नये अशी मागणी देखील ग्रामस्थांनी केली आहे.

मान्सूनपूर्व तयारीसाठी कराड पालिकेकडून सूचना

धोकादायक वृक्षांची छाटणी न केल्यास कारवाई; नागरिकांना सतर्कतेचे आवाहन

कराड/प्रतिनिधी :-

आगामी पावसाळ्यात संभाव्य दुर्घटना टाळण्यासाठी कराड नगरपालिकेने शहरातील धोकादायक वृक्ष आणि कमकुवत फांद्याबाबत नागरिकांना सतर्कतेचे आवाहन केले आहे. संभाव्य पाऊस आणि संसाठ्याच्या वाऱ्यामुळे वाळलेली अथवा अतिविस्तारित झाडे कोसळून जीवित व वितहानी होण्याची शक्यता लक्षात घेऊन पालिकेने विशेष मार्गदर्शक सूचना जाहीर केल्या आहेत.

मान्सूनपूर्व तयारीचा भाग म्हणून शहरातील नागरिक, शाळा, महाविद्यालये, सामाजिक संस्था, सरकारी व निमसरकारी कार्यालये तसेच विविध महामंडळांनी आपल्या परिसरातील

धोकादायक झाडांचा भार कमी करावा, असे आवाहन पालिका प्रशासनाने केले आहे. खासगी जागेतील झाडांच्या धोकादायक फांद्या छाटून घेणे, रस्त्यावर झुकलेल्या फांद्यांची वेळेत देखभाल करणे तसेच वर्षभर पालवी न फुटलेली, वाळलेली किंवा कीड लागलेली झाडे हटवण्यासाठी पालिकेला माहिती देणे आवश्यक असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

जिवंत वृक्षांच्या फांद्या तोडण्यासाठी वृक्ष प्राधिकरणाची पूर्वपरवानगी घेणे बंधनकारक असल्याचे प्रशासनाने नमूद केले आहे. तसेच वृक्ष छाटणीपूर्वी दोन सप्ताह छायाचित्रांसह लेखी माहिती पालिकेकडे सादर करावी लागणार

आहे. नागरिकांनी जुनी, जीर्ण अथवा मोठी झाडे यांच्या खाली वाहने पार्क करणे टाळावे, असेही आवाहन करण्यात आले आहे.मुखाधिकारी प्रशांत व्हटकर यांनी प्रसिद्ध केलेल्या निवेदनात, पावसाळ्यात वादळी वाऱ्यामुळे वृक्ष उमळून पडणे किंवा मोठ्या फांद्या तुटण्याच्या घटना टाळण्यासाठी ही उपयोजना करण्यात येत असल्याचे म्हटले आहे. वृक्षांचा भार कमी करताना तो मुळ्यासमू तोडू नये, झाडाची उंची २० फुटांपेक्षा कमी करू नये तसेच छाटणी करताना कोणतीही जीवित अथवा वितहानी होणार नाही याची दहाता घेण्याचे निदेश देण्यात आले आहेत.

दरम्यान, विनापरवाना वृक्षतोड केल्यास 'झाडांचे संरक्षण व जतन

अधिनियम १९७५ मधील कलम २१ अन्वये संबंधितांवर कायदेशीर कारवाई करण्यात येणार असल्याचा इशागही पालिका प्रशासनाने दिला आहे. हे आवाहन केवळ अतिधोकादायक व अतिविस्तारित वृक्षांसाठी लागू असून, नागरिकांनी अनावश्यक वृक्षतोड टाळावी, असेही प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे.

ऊस शेतीसाठी एआय तंत्रज्ञान प्रशिक्षणास शेतकऱ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद

ईशरपूर/प्रतिनिधी:-

आ. जयंतराव पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली राजारामबापू पाटील सहकारी साखर कारखाना, वसंतदादा शुगर इन्स्टिट्यूट (व्हीएसआय) पुणे आणि कृषी विज्ञान केंद्र (केव्हीके) ब्यारामती यांच्या संयुक्त विद्यमाने राजारामनगर (ता. चाळता) येथील आरआयटी महाविद्यालयामध्ये ऊस शेतीसाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) तंत्रज्ञानाचा वापर या विषयावर आयोजित प्रशिक्षण शिबिरास ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला.

यावेळी आ. जयंतराव पाटील यांनी व्हीएसआय आणि केव्हीकेच्या शाखजांशी तसेच ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांशी संवाद साधत विविध प्रश्नांची उकल केली. कार्यक्रमास राजारामबापू साखर कारखान्याचे अध्यक्ष प्रतिकदादा पाटील, उपाध्यक्ष विजयराव पाटील, कृषी विज्ञान केंद्र ब्यारामतीचे डॉ. विवेक भोईटे, तसेच व्हीएसआयचे डॉ. समाधान सुर्वसे प्रमुख उपस्थित होते. प्रांभी लोकनेते राजारामबापू पाटील यांच्या प्रतिभेचे

पूजन करण्यात आले. प्रशिक्षण शिबिरात डॉ. विवेक भोईटे आणि डॉ. समाधान सुर्वसे यांनी कृत्रिम बुद्धिमत्ताच्या आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे ऊस शेती अधिक शाश्वत, अचूक आणि उत्पादनक्षम होणार असल्याचे सांगितले. शेतीमध्ये डिजिटल तंत्रज्ञानाचा वापर वाढत असून त्यामुळे उत्पादन खर्च कमी होऊन उत्पन्न वाढण्यास मदत होईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

'फसल' कंपनीचे नितीन शिंदे यांनी शेतामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या सेन्सर तंत्रज्ञानाची माहिती देत त्याचे फायदे आणि वापर पद्धती विषय केले. तसेच 'मॅप माय क्रॉप' कंपनीचे अरुण पडोळ साहू मोबाईल अॅपच्या माध्यमातून पीक निरीक्षण, रोमनिचंरण आणि उत्पादन वाढीसाठी उपलब्ध सुविधांची माहिती दिली. प्रशिक्षणामध्ये डिजिटल तंत्रज्ञान, सेन्सर प्रणाली आणि मोबाईल अॅपच्या साहाय्याने पीक व्यवस्थापन अधिक परिणामकारक कसे करता येईल

याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले.

एआय तंत्रज्ञान समजून घेणे आणि त्याच्या वापरातील अडचणीबाबत विचारणा करण्यात आली असता निवास खोत, विकास खांडेकर, रामचंद्र सावंत, किशोर खांडेकर यांच्यासह अहंकारापोशा संघटनेचे निरसन केले. यावेळी उपस्थित शेतकऱ्यांनी समाधान व्यक्त केले. यावेळी विनायक पाटील, विठ्ठल पाटील, कार्तिक पाटील, प्रदीपकुमार पाटील, अतुल पाटील, शैलेश पाटील, रघुनाथ जाधव, रमेश हाके, प्र. डॉ. योजना शिंदे पाटील, डॉ. प्रकाश पाटील, डॉ. सचिन पाटील,

घडवून आणत शेतकऱ्यांच्या शंकांचे निरसन केले. यावेळी उपस्थित शेतकऱ्यांनी समाधान व्यक्त केले. यावेळी विनायक पाटील, विठ्ठल पाटील, कार्तिक पाटील, प्रदीपकुमार पाटील, अतुल पाटील, शैलेश पाटील, रघुनाथ जाधव, रमेश हाके, प्र. डॉ. योजना शिंदे पाटील, डॉ. प्रकाश पाटील, डॉ. सचिन पाटील,

संभाजी पाटील, शाहोजी माळी, प्र. कार्यकारी संचालक विजय मोरे, विवेक पुजारी यांच्यासह मोठ्या संख्येने ऊस उत्पादक शेतकरी उपस्थित होते. यावेळी प्रारंभी मुख्य शेती अधिकारी प्रशांत पाटील यांनी स्वागत व प्रारंभिक वक्तव्ये. शेती समितीचे अध्यक्ष अमरसिंह साळुंके यांनी आभार मानले.

कराडमध्ये पोलिसांची ड्रॅक अँड ड्राइव्हसह ११ वाहनचालकांवर कारवाई

नो-पार्किंग, बेशिस्त पार्किंग आणि वाहतूकीस अडथळा ठरणाऱ्या वाहनांवर दिवसभर मोहीम

कराड/प्रतिनिधी :-

शहरातील वाढत्या वाहतूक कोंडी, बेशिस्त पार्किंग आणि मद्यप्राशन करून वाहन चालविणाऱ्या चालकांविरोधात कराड शहर वाहतूक पोलिसांनी रिव्हायरी विशेष घडक मोहीम राबवली. या कारवाईदरम्यान वाहतूकीस अडथळा निर्माण करणाऱ्या सहा वाहनचालकांवर तसेच ड्रॅक अँड ड्राइव्ह प्रकृतीचा पाच जाणार दंडात्मक कारवाई करण्यात आली. एकूण ११ वाहनचालकांवर कारवाई करून पोलिसांनी नियमभंग करणाऱ्यांना इशारा दिला.

शहरात नो-पार्किंगमध्ये वाहने

उभी करणे, रस्त्यावर बेशिस्त पार्किंग करणे, जड वाहनांच्या नियमांचे उल्लंघन करणे तसेच विनापरवाना फलक लावण्याचे प्रकार वाढत असल्याने वाहतूक शाखेने कठोर भूमिका घेत ही मोहीम हाती घेतली. उपविभागीय पोलिस अधिकारी राजेश पाटील, शहर पोलिस ठाण्याचे पोलिस निरीक्षक दत्तात्रय दराडे आणि वाहतूक शाखेचे सहाय्यक पोलिस निरीक्षक संदीप शर्मा यांच्या मार्गदर्शनाखाली शहरातील विविध भागांत ही कारवाई करण्यात आली.

कृष्णा नाका, उपजिल्हा रुग्णालय परिसर, प्रीतिसंगम घाट,

बसस्थानक, कोल्हापूर नाका आणि विजयदिवस चौक परिसरात पोलिसांनी नाकाबंदी करून वाहनांची तपासणी केली. दुचाकी व चारचाकी वाहनांची कागदपत्रे, वाहनचालकांचे परवाने तसेच संशयास्पद हालचालीची तपासणी करण्यात आली. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर तत्काळ दंडात्मक कारवाई करण्यात आली.

अचानक सुरू झालेल्या या मोहिमेमुळे शहरातील प्रमुख चौकांमध्ये काही काळ वाहनचालकांची धावपळ उडाल्याचे चित्र दिसून आले. वाहतूक नियमांचे पालन न करणाऱ्यांविरोधात अशी कारवाई पुढेही सुरू राहणार असल्याचा इशारा पोलिसांकडून देण्यात आला.

कडेगाव नगरपंचायत सभागृहामध्ये स्व. आमदार संपतरावजी देशमुख यांना अभिवादन करताना नगराध्यक्ष धनंजय देशमुख, ज्येष्ठ नेते चंद्रसेन देशमुख, सभापती निलेश लंगडे यांच्यासह मान्यवर.

कडेगांव नगरपंचायतीत लोकनेते स्व.आ.संपतरावजी देशमुख यांना अभिवादन

कडेगाव/प्रतिनिधी:-

कडेगाव नगरपंचायतीच्या सभागृहामध्ये नगराध्यक्ष धनंजय देशमुख यांच्या प्रमुख उपस्थितीत आशिर्वात खंडातील सर्वात मोठ्या टँडू उपास जलसिंचन योजनेचे शिष्टपकार, भिलवडकी वांगी विधानसभा मतदारसंघाचे दिवंगत आमदार लोकनेते

स्व. संपतरावजी देशमुख आण्णा यांना ३० व्या. स्मृती दिनानिमित्त अभिवादन करण्यात आले. त्यांच्या पवित्र स्मृतीस पुष्पहार अर्पण करून त्यांच्या प्रतिभेचे पूजन करण्यात आले.

यावेळी सभापती निलेश लंगडे, ज्येष्ठ नेते चंद्रसेन देशमुख,

नगरसेवक गणेश भोसले, विलास धर्मे, प्रकाश शिंदे, रवी पवार, चंद्रहास्य देशमुख, श्रीजय देशमुख, पत्रकार हिराजी देशमुख, पत्रकार शिवाजी मोहिते, ज्योतीराम देशमुख, वैभव धर्मे, सुशांत पवार, रमेश पवार, रवी सूर्यवंशी यांच्यासह ग्रामस्थांनी आदरांजली वाहिली.

आरक्षणा चळवळीमध्ये एकत्र येणे गरजेचे:सौ प्रिया नाईक

सातारा/प्रतिनिधी:-

कोल्हाशी संघटनेत काम करायचे असेल, तर केवळ उसाह असून चालत नाही; त्यासाठी काही मूलभूत गुण आपल्या स्वभावात अरणे असणे आवश्यक असते.असे मत प्रिया नाईक यांनी व्यक्त केले.

कार्यकर्त्यांच्या मनात आपल्या अस्तित्वाबद्दल अडथळ श्रद्धा आणि पूर्ण विश्वास असला पाहिजे. ज्या संघटनेत आपण काम करतो, त्या संघटनेचे ध्येय, विचार आणि उद्दिष्टे यांवर नितांत विश्वास असेल, तरच आपण दीर्घकाळ निर्यात भावनेने कार्य करू शकतो.

संघटनेत कार्यकर्त्यांचा सर्वात मोठा गुण आहे. विविध स्वभावान्या, विविध जातीच्या लोकांना एकत्र आणून सर्वांना सोबत घेऊन चालणे हीच खरी कार्यकर्त्यांची ओळख असते. प्रत्येकाची सुसंवाद देवणे, सर्वांचे मत एकणे, मतभेद असले तरी मनभेद होऊ न देणे, आणि योग्य वेळी योग्य नियंत्रण घेणे हीच संघटनेचा ताकद असते.

संघटनेमध्ये कधी कधी काही निष्ठा आणल्याचा पट्टीतल असे नाही. काही व्यक्तींशी विश्वासिभ्रता असू शकते. परंतु अशा वेळी अस्वस्थ, शिस्त आणि संघटनेविषयी भावनांवर जपणे आवश्यक असते. मतभेद असतील तर ते योग्य व्यासपीठावर, योग्य भाषणे आणि योग्य पद्धतीने मांडले पाहिजेत. सार्वजनिक ठिकाणी किंवा मनात राग ठेवणे यामुळे संघटनेचा कमकुवत होत.

वृद्ध महिलेला लाकडी स्टिकने मारहाण

सातारा/प्रतिनिधी:-

सातारा तालुक्यातील लिंब गावातील चतुर्बेट परिसरात कौटुंबिक वादातून एका ६५ वर्षीय महिलेला लाकडी स्टिकने मारहाण करण्यात आल्याची घटना घडली. या प्रकरणी सातारा तालुका पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. याबाबत पोलिसांनी दिलेली माहिती अशी, लिंब गावातील चतुर्बेट येथे १५ मे रोजी दुपारी साडेएकरच्या सुमारास ही घटना घडली. बत्सला सुभाष सावंत (वय ६५) यांना सोहम सुभाष सावंत (वय १५) याने तू व्हिहीनला कुठे लावणेत आहे? असा जाब विचारत संतापाच्या भरता मारहाण केली. आरोपीने हातातील लाकडी स्टिकने त्यांच्यावर हल्ला केल्याने त्या जखमी झाल्या. घटनेनंतर परिसरात गणावाचे वातावरण निर्माण झाले होते. याप्रकरणी सातारा तालुका पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला.

विटा/प्रतिनिधी:-

विटा मंडळ येथे छत्रपती शिवाजी महाराज महसूल अभियान टप्पा क्र. १ अंतर्गत समाधान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर शिबिरामध्ये महसूल विभागासह विविध शासकीय विभागांमार्फत नागरिकांना विविध योजनांचे लाभ विस्तारित करण्यात आले. नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून शासकीय योजनांचा लाभ घेतला.

या शिबिरास आमदार सुहास बाबर, विटा नगरपालिकेच्या नगराध्यक्ष काजल म्हेडे, उपनगराध्यक्ष अमोल बाबर, तहसिलदार योगेश्वर टोपे, मुख्याधिकारी विक्रम पाटील, पंचायत समिती सदस्य रोशन जाधव, सरपंच, नगरसेवक तसेच नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. शिबिरामध्ये महसूल विभागांमार्फत विविध प्रकारच्या सेवा व लाभांचे वितरण करण्यात आले. मंडळातील गावनिहाय प्राप्त अर्जांनुसार एकूण ४०२ प्रकरणांवर कार्यवाही

करण्यात आली. यामध्ये आपत नोंदी, वास नोंदी, एकूण कमी करणाऱ्या नोंदी, बुक डे बंद, १५५ टुकरी, तसेच लक्ष्मी मुक्ती व पोट खर्चा यांसारख्या विविध महसुली कामांचा समावेश होतो. तसेच संजय गांधी योजनेअंतर्गत १५ लाभार्थ्यांना लाभ मंजूर करण्यात आले. पुरवठा विभागांमार्फत धान्य मंजुरीचे ८५ लाभार्थ्यांना लाभ वितरित करण्यात आले. स्वतंत्रसैनिकांना फरकाची सुमारे ११ लाख रुपयांची

रक्कम वितरित करण्यात आली. कृषी विभागांमार्फत शेतकऱ्यांना कृषी अवजारे व ट्रॅक्टर वाटप करण्यात आले. तसेच गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात योजनेअंतर्गत लाभांचे वितरण करण्यात आले. नगरपरिषदेमार्फत बचत गटांना बीज भांडवल वाटप, प्रधानमंत्री आवास योजनेतील लाभार्थ्यांना घरांच्या चाव्या प्रदान करण्यात आल्या. तसेच स्वच्छता कर्मचाऱ्यांना झडप फिटचे वाटप करण्यात आले. शिबिराच्या ठिकाणी पंचायत समिती, महिला व

बालविकास विभाग, भूमी अभिलेख विभाग, रोजगार हमी योजना, बचत गट, आंधार कार्ड विभाग, आरोग्य विभाग, वाहतूक विभाग आदी विविध विभागांचे स्टॉल उभारण्यात आले होते. या माध्यमातून नागरिकांना विविध शासकीय सेवांची माहिती व सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या. सदर शिबिराचे नियोजन व अंमलबजावणी तहसील कार्यालय, विटा यांच्या मार्फत करण्यात आली. नागरिकांनी या उपक्रमाचे स्वागत करून समाधान व्यक्त केले.

महाराष्ट्रात सोलापूर नंबर १

साखर, केळी, डाळिंब, द्राक्ष अन टेक्सटाईल व वाहन विक्री उद्योगात निर्माण केला जागतिक दबदबा

दमदार वाटचाल सुरू केली आहे. साखर, केळी, डाळिंब, द्राक्ष या पिकांच्या माध्यमातून सोलापूरने देशासह जागतिक पातळीवर वचस्व निर्माण केले आहे. सोलापूर जिल्हा 'दुष्काळी' जिल्हा अशी ओळख असलेल्या सोलापूर जिल्हाने फळबागा, प्रक्रिया उद्योग आणि निर्यातीच्या बळावर समृद्धीकडे दमदार वाटचाल सुरू केली आहे. साखर, केळी, डाळिंब, द्राक्ष या पिकांच्या माध्यमातून सोलापूरने देशासह

जागतिक पातळीवर वचस्व निर्माण केले आहे. सध्या जिल्ह्यात सुमारे १ लाख ३५ हजार हेक्टरवर फळबागा तर २ लाख हेक्टरवर उसाचे क्षेत्र असून, या माध्यमातून दरवर्षी हजारो कोटींची उलाढाल होत आहे. तसेच सोलापूरच्या टेक्सटाईल उद्योगानेही जागतिक पातळीवर आपली वेगळी ओळख निर्माण केली आहे. जिल्ह्यातील निर्यातीमध्ये कृषी उत्पादनांच्या खालोखाल टेक्सटाईलचा वाटा आहे. एकूण निर्यातीपैकी १६ टक्के निर्यात ही टेक्सटाईल उत्पादनांची आहे. महाराष्ट्र दिनाच्या पार्श्वभूमीवर सोलापूरच्या या प्रगतीचा घेतलेला आढावा.

पुर्ववर्णी संकलन
महेश गायकवाड
सोलापूर जिल्हा प्रतिनिधी

सोलापूरचा आर्थिक कणा... साखर उद्योग

सोलापूर जिल्ह्यातील साखर उद्योग हा स्थानिक अर्थव्यवस्थेचा कणा मानला जातो. राज्यातील सर्वात मोठ्या साखर कारखानदारी म्हणून सोलापूरची ओळख आहे. वाढत्या सिंचनामुळे ऊस लागवड वाढली असून जिल्ह्यात सुमारे ४३ हून अधिक साखर कारखाने कार्यरत आहेत. जिल्हाची एकूण गाळप क्षमता अंदाजे २ लाख टन प्रतिदिन आहे. साखर उत्पादनासोबतच बर्गसवर आधारित वीजनिर्मिती आणि मोलसेसपासून इथेनॉल निर्मितीमुळे उद्योग अधिक सक्षम झाला आहे. या क्षेत्रातून थेट व अप्रत्यक्ष मिळून सुमारे १ ते १.५ लाख लोकांना रोजगार मिळत आहे. हा उद्योग शेतकरी, वाहतूक, कामगार आणि ऊर्जा क्षेत्राशी जोडलेला आहे. दरातील चढ-उतार आणि पाण्याच्या समस्यांसारखी आव्हाने असली तरी जिल्ह्यातील साखर उद्योगाची एकूण उलाढाल सुमारे १० हजार कोटींच्या घरात असून, हा उद्योग जिल्हाच्या विकासाचा प्रमुख आधार आहे.

बेदाण्यामुळे द्राक्षबागांना नवे बळ

द्राक्ष व बेदाणा उत्पादनातही सोलापूरने वेगळी ओळख निर्माण केली आहे. द्राक्षांची गोडी आणि दजेदार बेदाण्यामुळे आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत मोठी मागणी आहे. एकेकाळी बेदाणा बाजारपेठेत सांगली-तासगावचे वचस्व असताना आता सोलापूर आणि पंढरपूर बाजार समित्या प्रमुख केंद्र म्हणून पुढे आल्या आहेत. पूर्वी केवळ ताऱ्या द्राक्ष विक्रीवर भर असताना आता बेदाणा निर्मितीमुळे द्राक्षशेतीला नवे बळ मिळाले आहे. जिल्ह्यात द्राक्ष लागवड सुमारे २५ हजार हेक्टरपर्यंत पोहोचली असून द्राक्ष विक्री आणि बेदाणा उत्पादनातून दरवर्षी सुमारे ५ हजार कोटींची उलाढाल होते.

सोलापूर/महेश गायकवाड :-

महाराष्ट्रात सध्या आर्थिक व्यवसायात सोलापूर नंबर १ ठरले आहे. साखर उत्पादन, केळी शेती, डाळिंब शेती, द्राक्ष उत्पादन अ-टेक्सटाईल उद्योगांसोबतच वाहन विक्री उद्योगात सोलापूर जिल्हाने जागतिक स्तरावर आपला मोठा दबदबा निर्माण केला आहे.

सोलापूर जिल्हाने दुष्काळी परिस्थिती मधून आणि कोरडवाहू शेतीतून समृद्धीकडे झेप घेतली आहे हेच आपल्या जिल्ह्यातील भाजीपाला फळे आणि कच्चा माल परदेशात जातीय याकून दिसून येते, 'दुष्काळी' अशी ओळख असलेल्या सोलापूर जिल्हाने फळबागा, प्रक्रिया उद्योग आणि निर्यातीच्या बळावर समृद्धीकडे

डाळिंबाने घडवून आणली कृषीक्रांती आणि केली 'गोड' कमाई

डाळिंबाने जिल्ह्यात कृषी क्रांती घडवून आणली आहे. जिल्ह्यात सुमारे ३७ हजार हेक्टरवर डाळिंबाची लागवड असून गुणवत्तापूर्ण उत्पादनामुळे सोलापूरने जागतिक बाजारपेठेत टमा उमटवला आहे. आकर्षक रंग, चांगला आकार आणि उत्कृष्ट चवीमुळे येथील डाळिंबाला युरोप तसेच आखाती देशांत मोठी मागणी आहे. देशातर्गत विक्रीबरोबरच निर्यातीमुळे शेतकऱ्यांना चांगला दर मिळत असून, यामधून दरवर्षी सुमारे ३ हजार कोटींची उलाढाल होते.

केळी उत्पादनात राज्यात आघाडी

केळी उत्पादनात सोलापूरने मक्तेदारी मोडीत काढत राज्यात अखिल स्थान मिळवले आहे. विशेष म्हणजे, जिल्हा केवळ उत्पादनापुरता मर्यादित न राहता केळी निर्यातीचे 'ग्लोबल हब' म्हणून उदयास आला आहे. टिबक सिंचन, टिश्यू कल्चर रोपे आणि आधुनिक शेती तंत्रज्ञानामुळे उत्पादनक्षमता वाढली असून अनेक शेतकरी प्रतिहेक्टर ३० ते ३५ टनापर्यंत उत्पादन घेत आहेत. सध्या सुमारे ३६ हजार हेक्टरवर केळीची लागवड असून जिल्हा निर्यात क्षेत्रातही पुढे आला आहे. अनेक शेतकरी उत्पादक कंपन्यांच्या (एफपीओ) माध्यमातून थेट निर्यातदार म्हणून पुढे येत आहेत. कोल्ड स्टोरेज, पॅकिंग हाऊस आणि लॉजिस्टिक्स सुविधांमुळे केळी निर्यातीला चालना मिळत आहे. राज्याच्या एकूण केळी निर्यातीत सुमारे ६५ टक्के वाटा सोलापूरचा असून या पिकातून दरवर्षी ८०० ते १,००० कोटींची उलाढाल होते.

सोलापूरच्या टेक्सटाईलची ओळख जागतिक पातळीवर

मागील काही वर्षांत सोलापूरच्या वस्त्रोद्योग निर्यातीमध्ये सकात्मक बदल झाले आहेत. देशांतर्गत बाजारपेठेत येथील फॅन्सी व युनिफॉर्म उत्पादने वेगळी ओळख निर्माण करत आहेत. युनिफॉर्म व गारमेंट प्रकारच्या उत्पादनांची निर्यात चांगल्या प्रमाणात होत आहे. कृषी उत्पादनांच्या खालोखाल टेक्सटाईल निर्यातीचा वाटा आहे. एकूण निर्यातीपैकी १६ टक्के निर्यात ही टेक्सटाईल उत्पादनांची आहे. सोलापूरचे युनिफॉर्म सध्या यू.ई, दुबई, युगांडा, कतार, इझरायल, केनिया, बहारिन, सोदी, युके, टांझानिया, यूएसए व घाना या देशांत निर्यात होतात. टेरी टॉवेलची उत्पादने युरोप आणि यूएसएमध्ये पूर्वीपासून मागणीत आहेत. युनिफॉर्मच्या संदर्भात केवळ शालेय गणवेश एवढ्यापुरता उद्देश न ठेवता कॉर्पोरेट ते आर्मी गणवेशापर्यंत सर्व प्रकारची उत्पादने तयार करण्याची तयारी सोलापूरच्या वस्त्रोद्योग क्षेत्राने केली.

दैनिक प्रीतिसंगम च्या वर्धापनदिनास हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

सौ.रेखा लक्ष्मण सोनकवडे

*आदर्श शिक्षिका ..
*सोलापूर जिल्हा अध्याक्षा, महिला सुरक्षा संघटना, नवी दिल्ली
*सोलापूर जिल्हा समन्वयक,
*भारत ग्रामीण विकास अभियान

संपर्क: ९४०५२३९३१०

दैनिक प्रीतिसंगम च्या वर्धापनदिनास हार्दिक शुभेच्छा

रा. राष्ट्रीय समाज पक्ष

श्री. महादेवजी जानकर साहेब
संस्थापक अध्यक्ष राष्ट्रीय समाज पक्ष

आशिर्वाद

श्री. दुतात्रय माडकर
ता.अध्यक्ष राष्ट्रीय समाज पक्ष

शुभेच्छुक : गोरखनाथ क्रेन सर्व्हिस, अक्कलकोट

दैनिक प्रीतिसंगम च्या वर्धापनदिनास हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

श्री.श्रीकांत खानापूर अध्यक्ष
श्री.चौडप्पा सोलापूर सहसचिव
श्री.जानेश्वर शिवप्पा उर्फ नागेशी फुलारी विश्वस्त

श्री.परमेश्वर सुतार उपाध्यक्ष
श्री.सिद्राम वाघमोडे खजिनदार
श्री.विरप्पा पुजारी विश्वस्त

श्री.प्रकाश मेंधे सचिव
श्री.शांतय्या इरय्या स्वामी (मठपती) विश्वस्त

श्री.जागृत मारुती मंदीर व सर्व कार्यकारी समिती
गौडगाव बु.!! ता.अक्कलकोट, जि.सोलापूर

दैनिक प्रीतिसंगम च्या वर्धापनदिनास हार्दिक शुभेच्छा..

एम.के. फाउंडेशन
- संस्थापक अध्यक्ष -
महादेव कोगलुरे

सामाजिक कार्यात अग्रेसर!
माणूसकीचा हात!
निरस्वार्थ व्यक्तीमत्त्व!
जनसेवक
गरीबांचा आधावड!

महादेव कोगलुरे
शुन्यातुन विश्व निर्माण करणारं नेतृत्व...!
— सौजन्य —
सागर सिमेंट विजापुर रोड, सोलापूर